

НАШИТЪ ДУХОВНИ ВОДАЧИ.

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВЪ.

Въ книжнината ни следъ Вазова нѣма по-крупна фигура отъ Пенча Славейковъ. Голѣмъ художникъ, гнѣкъ естетъ, той твори образи, които ни поразяватъ съ дълбоката си идейностъ и пластичностъ на формата. Въ цѣлокупната си дейностъ той отразява душата на едно по-ново време, което има по-други вкусове и разбирания. По-край широкия кръгъ Вазови четци, които продължаватъ да живѣятъ съ идеалитѣ на освободителната епоха, излжчва се една срѣда отъ интеллигентни хора, които, издигнали се надъ общото равнище, проявяватъ нови интереси, заговорватъ за нова поезия. Тѣ чувствуватъ, че идеалитѣ на миналото, бидейки осъществени, сж изживѣни, и следователно не могатъ да хранятъ повече душата на новия човѣкъ, който лека-полека почва ясно да се очертава въ нашия животъ. Не се минаватъ и две десетилѣтия следъ Освобождението, и стройната осанка на Вазова неуспѣшно почва да се отмиѣства назадъ, за да отстъпи мѣстото си на тежкитѣ стѣпки на Пенча, който бавно, но упорито настѣпва. Богато надаренъ, съ широка западна култура, носителъ на нови естетични принципи, той застава като скала въ срѣдата на прочутата четворка — творци на ново време въ следосвободителната епоха, на книжнината ни — именно следъ Вазова, — Пенчо Славейковъ, П. Ю.

Яворовъ, П. Тодоровъ и критикътъ Д-ръ К. Кръстевъ чрезъ списанието „Мисль“ насаждатъ нови литературни вкусове и пишатъ на новъ художественъ езикъ.

Пенчо не върви по стѣпките на Вазова. Той напуца широкия друмъ на последния, по който се върви вече леко и свободно, и въз-

Пенчо Славейковъ.

ввива и се покатерва по стрѣмнини, за да дири нови завоевания, спечелени лично отъ него. Ето защо той не е лекъ и увлѣкателенъ и лесно достѣпенъ като първия. Не е примамливъ, не ни дразни съ капризитѣ на фантазията си, не ни изненадва съ неочаквани развръзки. Той ни обхваща — бавно, постепенно, но изцѣло. Трудно се пристѣпва къмъ него, защото на прѣвъ погледъ той е тежъкъ, уморителенъ, недостѣпенъ. Като го четешъ, чувствувашъ, сякашъ, че възлизашъ по нѣкой хълмъ, и имашъ нужда отъ време на време да се поспрешъ, да си поотдѣхнешъ, за да продължишъ напредъ. Но като се изкачишъ горе, какъвъ просторъ ще ти се разкрие! И слънце, и въздухъ, и безбрѣженъ хоризонтъ! И ще усѣтишъ въ душата си нѣщо ново, непознато до тогава, ще се възкачишъ надъ себе си и надъ околнитѣ си. Ще погледнешъ съ друго око и на свѣта, и на природата. Въ тоя моментъ най-добре ще схванешъ, какъвъ пѣтъ е изминатъ отъ Вазова до Пенча — пѣтътъ